

6. Paneiropas Zaļās Jostas konference 2012. gadā

Eiropas Zaļā Josta Robežas šķir, daba vieno!

Gar kādreizējo Dzelzs Priekškaru, kas gandrīz 40 gadus Eiropu dalīja rietumos un austrumos, laika gaitā izveidojās izcils ekoloģiskais tīkls un dzīva memoriālā ainava. Par spīti robežzonas necilvēcīgumam, šī josla, kas stiepās vairāk kā 12500km garumā no Barenca jūras pie Krievijas-Norvēģijas robežas, gar Baltijas jūras piekrasti, caur Centrāleiropu un Balkāniem līdz Melnajai jūrai, deva dabai atelpas iespēju. Eiropas sašķelšana nevilus palīdzēja saglabāties un attīstīties vērtīgiem biotopiem. Pierobežas zona kalpoja par patvērumu daudzām apdraudētām sugām. Jau 1970-ajos gados dabas aizsardzības speciālisti vairākās vietās Eiropā pievērsa uzmanību šīm teritorijām, kurās netraucēti zēla daba un vairojās savvaļas dzīvnieki.

Dibinot Eiropas Zaļās Jostas iniciatīvu, 2003. gadā apvienojās dažādas jau esošās reģionālās iniciatīvas. Šodien Zaļā Josta savieno 24 valstis, tā ir Paneiropas ekoloģiskā tīkla mugurkauls un dod nozīmīgu ieguldījumu Eiropas "zaļajā infrastruktūrā". Eiropas Zaļā Josta ir pārrobežu sadarbības un Eiropas kopīgā dabas un kultūras mantojuma simbols. Ekoloģiskā koridora ārkārtējais nozīmīgums ir acīmredzams - Zaļās Jostas teritorijā atrodas 40 nacionālie parki, 50 km platā buferjoslā katrā Zaļās Jostas pusē atrodas vairāk kā 3200 aizsargājama dabas teritoriju. Eiropas Zaļā Josta šķērso gandrīz visus Eiropas bioģeogrāfiskos rajonus.

Informāciju par Eiropas Zaļo Jostu varat iegūt:

Reģionālie koordinatori

Fenoskandijas Zaļā Josta
Baltic Fund for Nature
bfn@bfn.org.ru • www.bfn.org.ru

Norvēģija
Bjørn Arne Næss, Miljødirektoratet
bjorn.arne.nass@miljodir.no

Somija
Tapio Lindholm, Syke
Tapio.lindholm@ymparisto.fi

Aimo Saano, Metsähallitus
aimo.saano@metsa.fi

Baltijas Zaļā Josta
BUND Mecklenburg-Western Pomerania
coordinator@balticgreenbelt.de
www.balticgreenbelt.de

Centrāleiropas Zaļā Josta
BUND Project Office Green Belt
greenbelt@bund-naturschutz.de
www.gruenesband.info

Balkānu Zaļā Josta
EuroNatur
greenbelt@euronatur.org • www.euronatur.org

Atbalsta Vācijas Federālā Dabas Aizsardzības
Agentūra / Vācijas Federālā Vides, Dabas Aizsar-
dzības un Kodoldrošības ministrija
www.bfn.de

1. izdevums, 2013. • Iespiests uz
100% pārstrādāta papīra

HGS5 gmbh, Fürth/Germany • www.hgs5.net

Z. Brajanoski, J. Flachs, F. Henkel, E. Körner,
J. Peltomäki, Macedonian Ecological Society,
Museum Mödlareuth/A. Schaffner, H. Schlump-
recht, J. Schmiedel, W. Sollberger, Ch. Übl,
W. Willner.

Dizains
Foto

Zīmogs

europaean
greenbelt

Eiropas Zaļā Josta

Robežas šķir, daba vieno!

www.europeangreenbelt.org

www.europeangreenbelt.org

Brūnais lācis, Somija-Krievija

Baltijas jūras krasts

Lilium albanicum, Makedonija-Albānija

Eiropas Zaļajā Jostā ir četri reģioni: Fenoskandija, Baltija, Centrāleiropa un Balkāni. Kopējo darbu vada koordinācijas grupa, kurā ir pārstāvji no visiem reģioniem. Katru reģionu koordinē reģionālais koordinators, un katrā valstī ir atbildīgais Nacionālais Fokālais punkts.

Fenoskandijas Zaļā Josta – miljons hektāru plaša dabas rezervātu ķēde

Fenoskandijas Zaļā Josta ir 1350km gara teritorija gar Norvēģijas, Krievijas un Somijas robežām no Barenca jūras līdz Baltijas jūrai. Te valda savvaļas daba. Ziemeļu daļā pārsvarā aug ķērpji, sūnas un pundurkrūmi. Centrālajā un vidējā daļā plašas platības aizņem skujkoku taigas meži. Tie kalpo kā patvērums lielajiem zīdītājiem, tādiem kā brūnais lācis un alnis. Ainavai raksturīgi neskaitāmi mitrāji, purvi un ezeri. Tie ir mājvieta Somijas nacionālajam putnam ziemeļu gulbim. Fenoskandijas reģionā ietilpstošo trīs valstu Vides ministrijas 2010. gada februārī parakstīja Saprašanās Memorandu, lai veicinātu ekoloģiski, ekonomiski un sociāli ilgtspējīgu pārrobežu sadarbību.

Baltijas Zaļā Josta – piekrastes josta

Baltijas Zaļā Josta stiepjas gar Baltijas jūras krastu. Dažādie jūras zemūdens biotopi un daudzveidīgā piekraste ar plašām kāpu joslām, garām pludmalēm, iespaidīgām klintīm un nomaļiem līčšiem ir unikāla Eiropas Zaļās Jostas daļa. Plašās militārās teritorijas bija kā rezervāti, kuros patvērās miljoniem migrējošo putnu un daudzi jūras dzīvnieki, piemēram, pelēkie un pogainie roņi. Taču kopš 1990-ajiem gadiem sākas strauja piekrastes attīstība

Eiropas ūdrijs

Lūsis

un izmantošana, kas rada slodzi videi. Šīs pievilcīgās un iekārojamās teritorijas nozīmīgo dabas un vēsturisko vērtību nosargāšana ir liels izaicinājums Zaļajai Jostai.

Centrāleiropas Zaļā Josta – ainavu daudzveidība

Centrāleiropas Zaļā Josta šķērso daudzveidīgu kultūrainavu, kur daļēji notiek intensīva lauksaimnieciskā darbība. Zaļā Josta aptver Bohēmijas masīvu ar mežiem bagātiem nacionālajiem parkiem, kuri atrodas vairāku valstu teritorijās, piemēram, Bavārijas Mežs/Šumava, un seko gandrīz nepārveidoto upju tecējumam, piemēram, Muras un Dravas upju palienēs. Centrāleiropas Zaļā Josta šķērso garo Karavankes kalnu grēdu un Jūlija Alpus, beidzoties Adrijas jūrā. Ar Centrāleiropas Zaļās Jostas valstu nacionālo un reģionālo atbalstu, piesaistot ES finansējumu, ir veikti divi starptautiski projekti. To galvenais mērķis ir aizsargāt Zaļo Jostu kā ekoloģisku koridoru un memoriālu ainavu, attīstot pārrobežu sadarbību un veicinot ilgtspējīgu reģionālu attīstību.

Spaiķu sēņi, Austrija – Čehija

Koku varde

Balkānu Zaļā Josta – kalnu josta

Eiropas Zaļās Jostas dienvidu daļa ir bioloģiskās daudzveidības un endēmisma epicentrs. Tā pārsvarā aptver Balkānu pussalas kalnu grēdas un galēji neviendabīgu dabas ainavu mozaīku, kurā ir gan neskartas alpinās ekosistēmas, gan mežu un stepes biotopi, gan ezeri un piekrastes joslas. Pāri rāmajiem Sakaras pakalniem gar Bulgārijas un Turcijas robežu debesīs riņķo karaliskais ērglis. Attālā pierobeža un milzīgie meži ir mājas daudziem tramīgiem dzīvniekiem, piemēram, Balkānu lūsim.

Zaļā Josta Latvijā – ceļotājiem draudzīgas dabas teritorijas

Lai ceļotāji varētu iepazīt Zaļās Jostas dabas un kultūras vērtības, LLTA „Lauku ceļotājs” ir izdevis ceļvedi “A Guide to the Coast of the Baltic Sea” angļu, vācu un krievu valodās. Tajā iekļautas 55 apskates vietas, 28 maršruti piekrastes apceļošanai un 55 naktsmītnes ceļotājiem, kā arī informācija par Eiropas un Baltijas Zaļo Jostu. Maršruti piedāvā apceļot Zaļās Jostas zonā esošos nacionālos parkus ar velosipēdiem, doties laivu braucienos pa upēm, vērot putnus, īpaši pūču un dzeņu migrāciju. Ar Zaļās Jostas teritoriju vēsturi iepazīstina arī Militārā Mantojuma karte, kurā iekļauti 60 objektu apraksti un attēli. Daudzi no tiem atrodas Natura2000 teritorijās. Vairāk informācijas www.countryholidays.lv